

[Axel Kristensen.]

som går igennem fredningsloven alle steder, at man ude i disse områder ikke må have andre erhvervsvirksomheder end landbrug. Vi ved jo, at antallet af landbrugere, antallet af mennesker, der skal bo i landdistrikterne, er faldet meget stærkt, og det vil derfor være af betydning, om der visse steder sker opsamling af mennesker, så alle kan få den nødvendige service fra handlende og håndværkere, så folk kan blive betjent, uden at det skal være langvejs fra. Vi ved, at husmandsbrug skal nedlægges; der vil blive ledige boliger i bygningerne, og der vil ikke være noget som helst anstødeligt i, at der i sådanne landsbyer også kommer andre erhvervsvirksomheder. Jeg har ikke noget imod, at man vil holde styr på størrelsen; jeg vil ikke gøre landsbyer til fabriksbyer. Det er ikke meningen at ødelægge det gode ved planlægning. At lægge alle de stramme bånd, som man tilsigter at lægge, er efter min mening helt forkert.

Det ville være en stor nationaløkonomisk gevinst, om de bygninger, som der ikke mere er brug for til landbrug, kan bruges til boliger; vi har svært nok ved at bygge nye boliger, og vi skal da ikke tvinge folk ind til byerne; hvis der kan skabes mindre erhvervsvirksomheder i disse mindre områder, må folk have lov til det. Derfor er dette punkt blevet alt for skarpt formuleret. Denne lovgivning vil f. eks. betyde, at hvis en mand har haft en gård og nu vil bygge sig en aftægtsbolig i den ene ende af haven, så skal han spørge om lov. Han skal dokumentere, at det er nødvendigt for virksomhedens drift, og hvis han ikke kan det, får han ikke lov til at bygge en aftægtsbolig på det sted, hvor han har levet hele sit liv og måske er født. Det er et helt urimeligt indgreb til ingen verdens nytte bare ud fra et rent teoretisk ønske om at bestemme al ting for alle mennesker og om, at det skal se ud som det ser ud i dag, at det skal være så nøgne områder som vel muligt. Jeg synes ikke altid, at bygninger ser hæslige ud i et landskab, de kan tilmed pynte. I hvert fald

må det væsentlige være, at mennesker kan producere, skabe og leve; det er dog vigtigere end det andet.

Dernæst har man slettet bestemmelsen om værditab. Det kan jeg ikke forstå, man vil gøre. Hvis det er dokumentabelt, at en mand har lidt et værditab ved, at man har lavet en plan, hvorfor skal han så ikke have erstatning? Hvis man kan hævde, at han ingen tab har haft, så får han jo heller ingen erstatning. Hvorfor er man så ivrig efter at slette disse bestemmelser?

Man har også slettet bestemmelsen om, at sagerne skal forelægges i et folketingsudvalg. Det var ikke sådan, at det i og for sig skulle godkende dem, og jeg ved godt, at bestemmelsen ikke er brugt så forfærdelig meget, men det ligger i, at i den periode, der er gået, har vi ikke fået de store planer ind, der har vi fået smårettelserne på det, der var. Nu nærmer tiden sig, da de store planer skal være inde, og selv om man i og for sig måske ikke vil sige nej til dem, er det af meget stor værdi, at de mennesker, der giver sig af med disse ting i folketinget — vi kan jo ikke alle være borgmester i Ballerup og derfor nøjagtig vide, foran det foregår — kan få lejlighed til at se, hvad det egentlig er, der sker. Ellers vil folketingsmedlemmerne ikke have den kontakt med udviklingen og med lovenes brug, som de ellers kunne få. Jeg kan ikke forstå, hvorfor disse bestemmelser skal fjernes.

Jeg vil gerne have lov til at gøre opmærksom på, at jeg i hvert fald har set én ting, jeg synes er helt urimelig. Jeg har påtalt det over for ministeren, og jeg har sagt, jeg mener, det er ulovligt. Det er bestemmelsen om, at sommerhuse ikke må være over 50 m². Den mener jeg ikke har nogen hjemmel i loven. Motiveringen for denne var, at folk ikke måtte bruge deres sommerhuse til helårsbeboelse, men de gjorde det bare alligevel. Hvad skulle den stakkels landkommune gøre, der skulle anvise dem bolig? Sandheden er den, at årsagen til, at man måtte gøre dette indgreb, var, at lovgivningen siger, at hvis folk bliver husvilde,